

Problematische Jeugdgroepen in Nederland

Omvang en aard in het najaar van 2013

Afbakening van de analyse

In deze rapportage – te beschouwen als een landelijke monitor – wordt een beeld gegeven van de aantallen problematische jeugdgroepen in het najaar van 2013, zoals deze door de politie in beeld zijn gebracht. We beperken ons tot het geven van aantallen. Aspecten als kenmerken, ontwikkelingen, samenstelling en gedrag van individuele jeugdgroepen zijn te beschouwen als lokale veiligheidsinformatie. Dergelijke informatie is voor de aanpak onder regie van de gemeenten vanzelfsprekend wel cruciaal. We besteden geen aandacht aan aanvaardbare jeugdgroepen. Dit zijn groepen die op straat aanwezig zijn en geen hinder of overlast veroorzaken. Toch zijn deze groepen voor de gemeente wel belangrijk, zodat doorgroei naar een hinderlijke, overlastgevende of criminele jeugdgroep kan worden voorkomen. De aanvaardbare jeugdgroepen blijven in deze rapportage echter buiten beschouwing, omdat ze niet als problematisch zijn te bestempelen en het geen taak van de politie is om deze groepen in beeld te brengen.

Samenvatting

In deze rapportage wordt voor de vijfde keer – op basis van de waarnemingen van de politie – een landelijk beeld gepresenteerd van de omvang en aard van problematische jeugdgroepen. Deze rapportage gaat over 2013. Omdat de Nederlandse politie sinds dat jaar nationaal georganiseerd is, wordt niet langer op het niveau van de 25 ‘oude’ politieregio’s, maar op het niveau van de tien politie-eenheden gerapporteerd.¹

De aanpak van problematische jeugdgroepen is een lokale aangelegenheid onder bestuurlijke regie van gemeenten. Onderhavige, landelijke rapportage is dan ook een rapportage op hoofdlijnen en gebaseerd op de stand van zaken in de eenheden in 2013. Het is een cijfermatig overzicht van de aantallen hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen, gerelateerd aan de bevolkingssamenstelling en de mate van verstedelijking. Voor de totstandkoming van dit overzicht maken de tien politie-eenheden in ons land gebruik van de shortlist problematische jeugdgroepen.

In het najaar van 2013 kent de politie in Nederland in totaal 764 jeugdgroepen in het publieke

domein, waarvan 536 hinderlijke jeugdgroepen, 183 overlastgevende jeugdgroepen en 45 criminele jeugdgroepen. Daarmee is er sprake van een daling van het aantal problematische jeugdgroepen ten opzichte van 2012 van 22 procent. De daling is het sterkst voor de hinderlijke (-27%) en criminele jeugdgroepen (-24%); het aantal overlastgevende groepen blijft ongeveer gelijk (-2%). Net als in de voorgaande jaren hebben meer verstedelijkte gemeenten gemiddeld meer hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen dan gemeenten die minder verstedelijkt zijn.

In alle politie-eenheden is sprake van een daling van het aantal problematische jeugdgroepen. Deze daling loopt uiteen van vijf tot en met 35 procent. Er is geen onderzoek gedaan naar verklaringen voor de daling in het aantal jeugdgroepen.

De ernst van de jeugdgroepenproblematiek laat duidelijke verschillen zien tussen de eenheden. Dit heeft zowel te maken met verschillen in aantallen jeugdgroepen als verschillen in de ernst van aanwezige problematische jeugdgroepen. Overlastgevende en criminele jeugdgroepen

1. In bijlage 1 staat de indeling van de politie-eenheden visueel weergegeven.

Hoe is deze rapportage tot stand gekomen?

Zoals aangegeven, maken alle politie-eenheden periodieke inventarisaties van het aantal problematische jeugdgroepen met behulp van de shortlist; een vragenlijst om een problematische jeugdgroep te typeren. Wijkagenten vullen shortlisten in die analisten vervolgens checken en beschrijven in een Standaardrapportage Problematische Jeugdgroepen. De resultaten hiervan worden, voorzien van een (integraal) beleidsadvies, aangeboden aan de voorzitter van de lokale driehoek. De algemene gegevens uit de laatst opgestelde rapportages van 2013 zijn verzameld via een landelijk format en vormen de basis van deze rapportage. Voor een nadere methodologische verantwoording verwijzen we naar het in 2010 verschenen rapport 'Problematische jeugdgroepen in Nederland – Omvang, aard en politieproces beschreven'.

hebben immers meer impact dan hinderlijke jeugdgroepen. Het blijft overigens wel steeds van belang – zo laten de analyses zien – om het beeld van de jeugdgroepen te relateren aan

het aantal jeugdige inwoners in een eenheid. Stelregel daarbij is dat hoe meer jeugd er in een gebied woont, hoe groter de kans op de aanwezigheid van problematische jeugdgroepen is.

Het fenomeen - overlast en criminaliteit in groepen

Het deel uitmaken van een groep en het verkennen van grenzen is een min of meer 'normaal' onderdeel van het opgroeigedrag van jongeren. Er zijn verschillende verklaringen te geven voor de vraag waarom jongeren hinderlijk, overlastgevend en crimineel gedrag vertonen in groepsverband.

Zo kunnen jongeren door de druk van de groep normovertredend gedrag vertonen, biedt de groep veiligheid in termen van anoniem of sterk zijn of kan het zo zijn dat het deel uitmaken van een groep een rationele overweging is om delicten beter te kunnen uitvoeren. Uit onderzoek is bekend dat 75 procent van de jeugdcriminaliteit in ons land voortkomt vanuit de groep of groepsdynamische processen.

Aandacht voor problematische jeugdgroepen is dan ook van belang om jeugdoverlast en -criminaliteit tegen te gaan en de leden van de groep perspectief te bieden. Een randvoorwaarde voor een goede aanpak is inzicht in de omvang, aard en kenmerken van jeugdgroepen op lokaal niveau. Sinds 2009 maken alle politieregio's (tegenwoordig politie-eenheden) een rapportage problematische jeugdgroepen, die voor prioritering wordt voorgelegd aan de lokale driehoek. Deze staat aan de basis van een gemeenschappelijke aanpak van problematische jeugdgroepen door gemeente, politie, jeugd- en jongerenwerk en Openbaar Ministerie. Afhankelijk van de problematiek nemen ook andere organisaties deel aan de aanpak.

Shortlistmethodiek in het kort

De methodiek om problematische jeugdgroepen in beeld te brengen, is beschreven in het 'Werkproces Problematische Jeugdgroepen en Overlast door Jeugd in het Publieke Domein' en vastgesteld door de Raad van Korpschefs in juni 2011. Een door de wijkagent in te vullen vragenlijst, de zogeheten shortlist, vormt de basis voor het inzichtelijk krijgen van de groepen. Onderwerpen die daarin aan de orde komen, zijn locaties waar de groepen zich ophouden, de samenstelling van de groepen, dagelijkse bezigheden, riskante gewoonten, recent delictgedrag en de

structuur van de groepen. Het is een eerste, subjectieve inventarisatie van de aard en omvang van problematische jeugdgroepen op basis van straatinformatie, waaruit duidelijk wordt om welk type gedrag het eigenlijk gaat. Groepen worden op basis van kenmerken en gedrag getypeerd als hinderlijk, overlastgevend of crimineel. De typering is van belang omdat niet alle probleemgroepen hetzelfde zijn in achtergronden, kenmerken, samenstelling en gedrag en dus ook vragen om een aanpak die bij de groep en groepsleden hoort.

Jeugdgroepen getypeerd

Hinderlijke jeugdgroep

Deze groep hangt wat rond in de buurt, is af en toe luidruchtig aanwezig en trekt zich niet zoveel aan van de omgeving. Soms loopt het uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar die zijn doorgaans snel in de kiem gesmoord en vaak ook meer toeval dan gepland. Ook maakt de groep zich incidenteel schuldig aan kleine vernielingen. Een beperkt aantal jongeren maakt zich soms schuldig aan (veelal lichte) gewelds- en (in mindere mate) vermogensdelicten. Over het algemeen is het een groep die nog voldoende 'autoriteitsgevoelig' is en aanspreekbaar is op zijn gedrag.

Overlastgevende jeugdgroep

Deze groep is iets nadrukkelijker aanwezig, kan af en toe provocerend optreden, valt omstanders wel eens lastig (uitschelden of zelfs intimideren), vernielt regelmatig allerlei zaken en laat zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen. Geweldsgebruik wordt niet geschuwd en de groepsleden zijn ook minder goed te corrigeren. Ook de lichtere vormen van criminaliteit waar de groep zich schuldig aan maakt, worden doelbewuster gepleegd en de groepsleden zijn ook meer bezig om te zorgen dat ze niet gepakt worden.

Criminele jeugdgroep

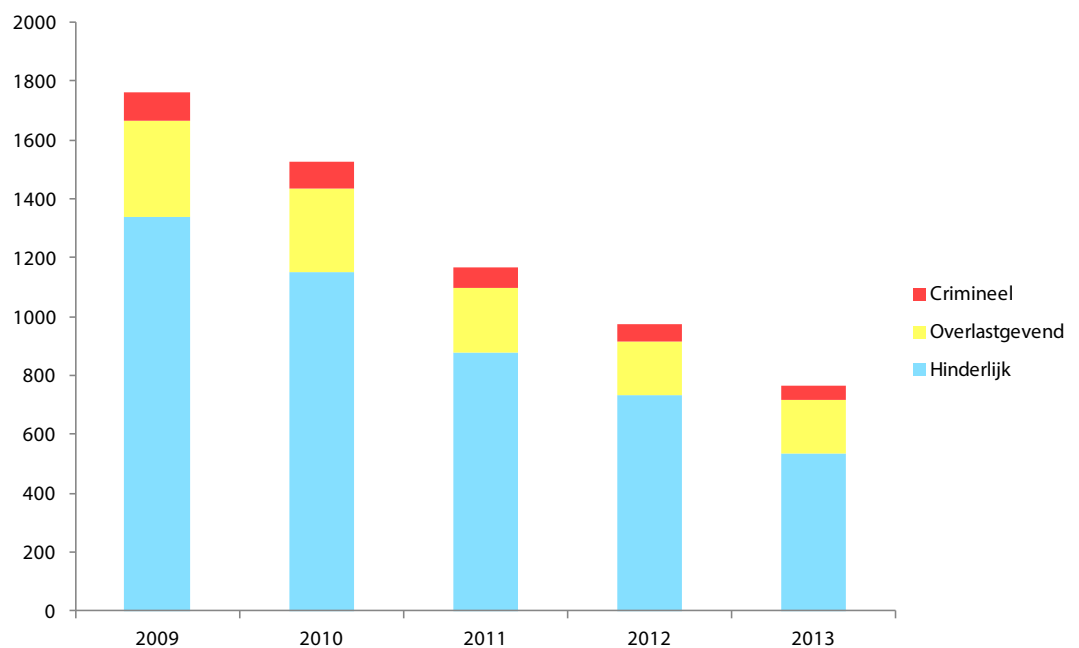
Deze groep bestaat (in ieder geval voor een deel) uit jongeren die behoorlijk op het criminele pad zijn geraakt. Ze zijn al vaker met de politie in aanraking gekomen. Kenmerkend voor dergelijke groepen is dat deze meer en meer criminaliteit plegen voor het financiële gewin in plaats van voor de kick of het aanzien. Groepsleden scoren hoog op de type delicten waar ook de andere twee typen groepen hoog op scoren. De feiten zijn echter ernstiger en gebruik van geweld wordt niet geschuwd.

Problematische jeugdgroepen in 2013: aard en aantal

Nederland telt in het najaar van 2013 in totaal 764 problematische jeugdgroepen die in het publieke domein zichtbaar aanwezig zijn op wijkniveau en daar voor hinder, overlast of criminaliteit zorgen. Onderscheiden naar type gaat het om 536 hinderlijke, 183 overlastgevende en 45 criminele jeugdgroepen.² Uit het overzicht blijkt met andere woorden dat in Nederland vooral (70%) hinderlijke jeugdgroepen (de lichtste categorie) aanwezig zijn. Groepen die wat betreft hun gedrag en criminaliteit lastig zijn dan wel meer aandacht vragen, zoals overlastgevende (24%) en criminele jeugdgroe-

pen (6%), komen minder voor. *Figuur 1* geeft de ontwikkeling van het aantal problematische jeugdgroepen sinds 2009 per type weer. Uit de figuur blijkt dat elk jaar sprake is geweest van een daling van het aantal problematische jeugdgroepen. Het aantal hinderlijke jeugdgroepen daalt tussen 2009 en 2013 van 1.341 naar 536, het aantal overlastgevende jeugdgroepen daalt in deze periode van 327 tot 183 en het aantal criminele jeugdgroepen neemt af, van 92 tot 45. Procentueel daalt het totale aantal geïnventariseerde problematische jeugdgroepen tussen 2009 en 2013 met 57 procent.

Figuur 1 – Ontwikkeling van het aantal problematische jeugdgroepen in Nederland per type en totaal

Jeugdgroepen per politie-eenheid in beeld

Om de problematiek inzichtelijk te maken, wordt er per type jeugdgroep een landelijk beeld naar eenheid gepresenteerd in de vorm van een kaart. In *figuur 2* is te zien dat Oost-Nederland (144), Rotterdam (61) en Midden-Nederland (59) de drie eenheden zijn met de

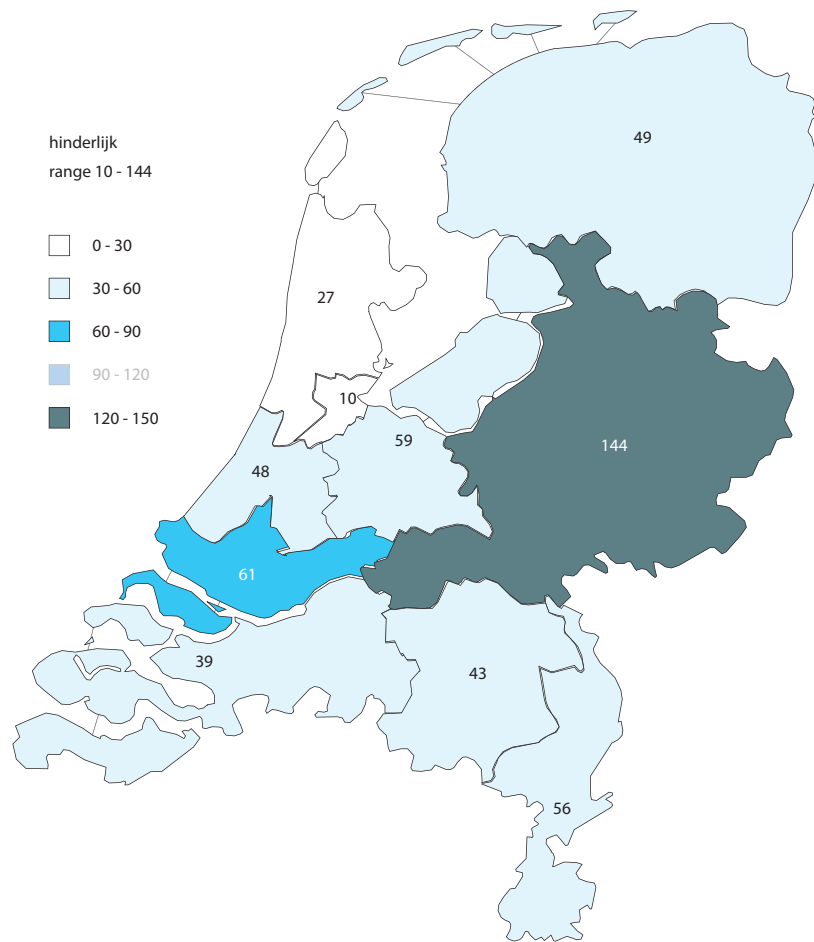
meeste hinderlijke jeugdgroepen. Limburg (56), Noord-Nederland (49) en Den Haag (48) volgen qua aantal hinderlijke jeugdgroepen vlak achter de twee laatstgenoemde eenheden. De eenheid Amsterdam heeft van alle eenheden de minste hinderlijke jeugdgroepen.

2. In bijlage 2 van deze rapportage is een cijfermatig overzicht per politie-eenheid opgenomen.

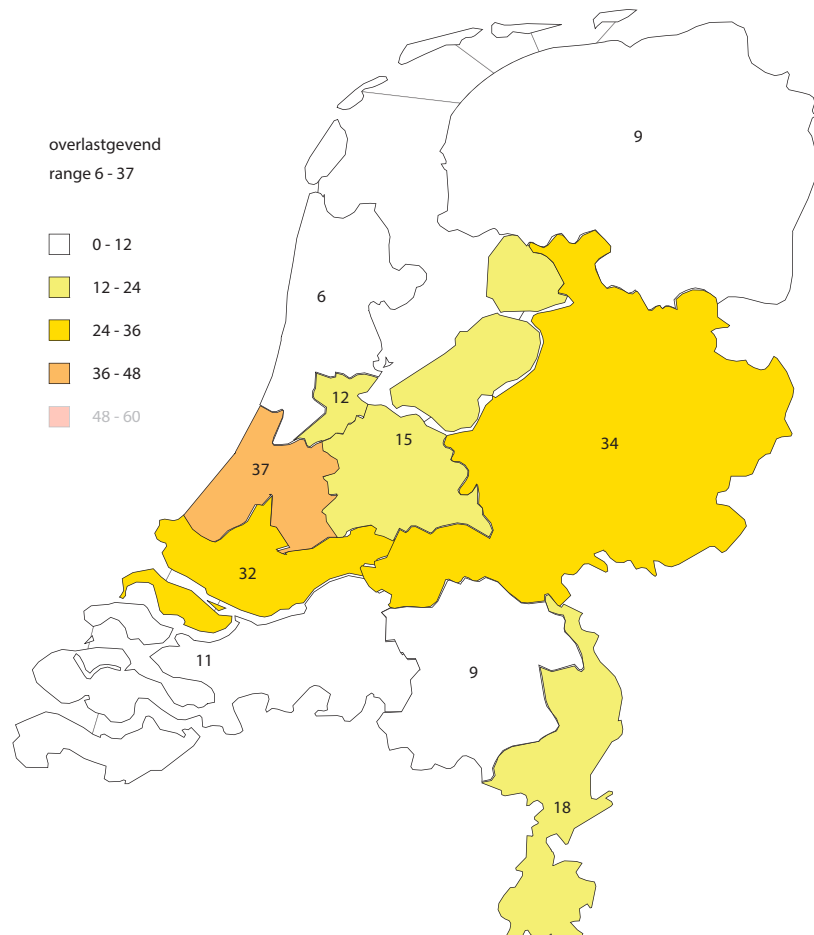
Er is meer

De lezer dient zicht te realiseren dat er altijd groepen zijn die gezien hun leeftijd niet (meer) te typeren zijn als jeugdgroepen en dat er groepen zijn die hun criminaliteit niet zichtbaar in de wijk of buurt plegen. Te denken valt aan criminele (jeugd)netwerken die zich in wisselende samenstelling regionaal en soms zelfs landelijk schuldig maken aan het plegen van (ernstige) strafbare feiten. Deze criminele netwerken zijn niet meegeteld in deze rapportage. Vanzelfsprekend wordt op landelijk niveau wel gesproken over deze criminele netwerken en de aanpak daarvan.

Figuur 2 – Aantal hinderlijke jeugdgroepen in Nederland per politie-eenheid³

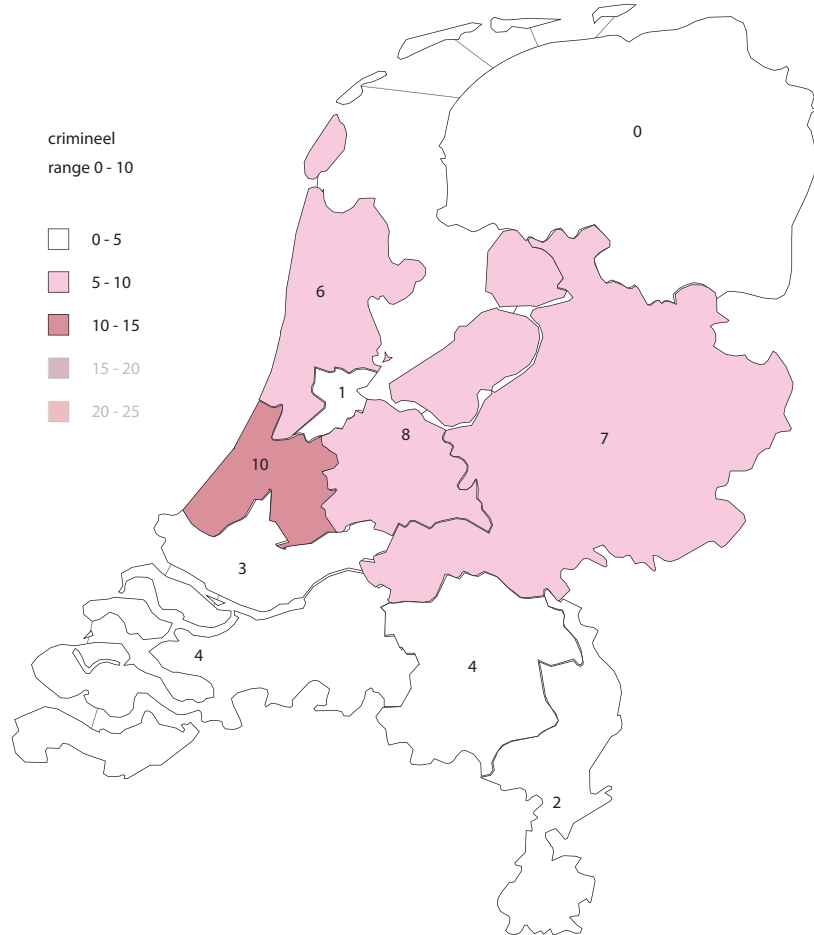
Figuur 3 – Aantal overlastgevende jeugdgroepen in Nederland per politie-eenheid

3. In de legenda worden net als in voorgaande jaren vijf categorieën gehanteerd. De daling van het aantal jeugdgroepen heeft echter tot gevolg dat niet alle categorieën die in de legenda zijn opgenomen – en dan met name de 'zwaardere' – nog van toepassing zijn. Categorieën die niet langer van toepassing zijn, staan in de legenda semi-transparant weergegeven. Dit geldt tevens voor de figuren 3, 4 en 5.

Uit *figuur 3* valt af te leiden dat overlastgevende jeugdgroepen in de eenheden Den Haag (37), Oost-Nederland (34) en Rotterdam (32) het meest voorkomen. De helft van alle eenheden kent ongeveer tien overlastgevende jeugdgroepen. De eenheid Noord-Holland heeft het laagste aantal overlastgevende jeugdgroepen (6).

Figuur 4 – Aantal criminele jeugdgroepen in Nederland per politie-eenheid

In *figuur 4* staat tot slot het aantal criminele jeugdgroepen per eenheid weergegeven. Daaruit blijkt dat de eenheden Den Haag (10), Midden-Nederland (8), Oost-Nederland (7) en Noord-Holland (6) de meeste criminele jeugdgroepen hebben. De overige eenheden hebben maximaal vier criminele jeugdgroepen; in de eenheid Noord-Nederland is geen enkele criminele jeugdgroep geïnventariseerd.

De ontwikkeling

In het najaar van 2013 bedraagt het totale aantal problematische jeugdgroepen 764. In vergelijking met het voorgaande jaar, toen het aantal problematische jeugdgroepen nog op 976 lag, betekent dit een daling van 22 procent. De daling van het totale aantal problematische jeugdgroepen geldt voor elk type jeugdgroep.

Het aantal hinderlijke jeugdgroepen daalde het afgelopen jaar met 27 procent, het aantal criminele jeugdgroepen daalde met 24 procent. Het aantal overlastgevende jeugdgroepen bleef met 183 (-2%) vrijwel gelijk. De grootste daling doet zich derhalve voor onder het aantal hinderlijke jeugdgroepen.

Tabel 1 – Overzicht van procentuele en absolute veranderingen in het totale aantal problematische jeugdgroepen per politie-eenheid in 2012 en 2013

Politie-eenheid	Totaal		Verschil totaal	
	2012	2013	n	%
Amsterdam	27	23	-4	-15%
Den Haag	116	95	-21	-18%
Limburg	96	76	-20	-21%
Midden-Nederland	117	82	-35	-30%
Noord-Holland	60	39	-21	-35%
Noord-Nederland	61	58	-3	-5%
Oost-Brabant	82	56	-26	-32%
Oost-Nederland	213	185	-28	-13%
Rotterdam	125	96	-29	-23%
Zeeland West-Brabant	79	54	-25	-32%
Totaal	976	764	-212	-22%

In tabel 1 is te zien dat het aantal problematische jeugdgroepen ten opzichte van 2012 in alle tien eenheden daalt en daarmee is er sprake van een consistente daling. Deze daling bedraagt tussen de vijf en 35 procent. Met name in de eenheden Noord-Holland (-35%), Oost-Brabant (-32%), Zeeland West-Brabant (-32%) en Midden-Nederland (-30%) is de procentuele daling met circa een derde flink. Er is geen onderzoek uitgevoerd naar

de redenen voor de lokale daling van de aantal problematische jeugdgroepen. Wel belangrijk om te vermelden is dat de samenstelling, aard en omvang van jeugdgroepen dynamisch en fluide zijn; ze komen, gaan of ontwikkelen zich door. Het geschetste beeld is dan ook niet meer en niet minder dan een 'momentopname' van de problematiek ten tijde van de inventarisatie.

Problematische jeugdgroepen en verstedelijking

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) meet van alle gemeenten de woonadressendichtheid. Maatgevend daarbij is het aantal hui-

zen dat een inwoner van een gemeente in zijn omgeving aantreft. De woonadressendichtheid wordt algemeen beschouwd als de graadme-

ter voor verstedelijking. Hoe dichter mensen op elkaar wonen, des te verstedelijkter het gebied. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen landelijke, weinig stedelijke, matig stedelijke, sterk stedelijke en zeer sterk stedelijke gemeenten.

Een overzicht van het aantal gemeenten dat in deze categorieën is ingedeeld⁴ en het aantal problematische jeugdgroepen binnen deze gemeenten, staat weergegeven in *tabel 2*.

Tabel 2 – Overzicht van type gemeenten en het aantal problematische jeugdgroepen binnen deze gemeenten.

	Aantal gemeenten	Aantal problematische jeugdgroepen	%	Gemiddeld aantal per gemeente
Landelijk	101	57	7	0,6
Weinig stedelijk	148	147	19	1,0
Matig stedelijk	83	145	19	1,7
Sterk stedelijk	62	295	39	4,8
Zeer sterk stedelijk	14	120	16	8,6
Totaal	408	764	100	1,9

Uit *tabel 2* blijkt dat het aantal problematische jeugdgroepen absoluut gezien het hoogste is in sterk stedelijke gemeenten (n=295, 39%). Gemiddeld komen de minste problematische jeugdgroepen per gemeente voor in landelijke gemeenten (0,6 per gemeente). Het gemiddelde aantal problematische jeugdgroepen per gemeente neemt toe naarmate ook de verstedelijking van een gemeente toeneemt. Zeer sterk stedelijke gemeenten kennen gemiddeld de

meeste problematische jeugdgroepen (8,6 per gemeente). Deze bevinding is conform de onderzoeksresultaten uit eerdere inventarisaties. Ditzelfde geldt wanneer we de relatie tussen type jeugdgroep en verstedelijking bekijken. Naarmate een gemeente als meer verstedelijkt geldt, neemt het gemiddelde aantal aanwezige hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen toe.

Ernst van problematische jeugdgroepen in Nederland

De aanwezigheid van drie hinderlijke jeugdgroepen in een gemeente heeft een andere impact en vraagt een andere aanpak dan de aanwezigheid van een criminele en twee overlastgevende jeugdgroepen. Om de ernst van de overlast en criminaliteit per eenheid in beeld te brengen, is een ernstscore berekend.⁵ Dit is conform de rapportage uit 2010 gedaan door het aantal problematische jeugdgroepen te relateren aan het type aanwezige jeugdgroepen.

In *tabel 3* staat de ernstscore per eenheid weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de ernst van de jeugdgroepenproblematiek en de trend daarin in alle eenheden dalend is. De eenheden Oost-Nederland (235), Den Haag (134) en Rotterdam (134) hebben – ondanks een daling van de ernstscore ten opzichte van 2012 – de hoogste ernstscore. De eenheden Amsterdam (37), Noord-Holland (58) en Noord-Nederland (67) hebben net als vorig jaar de laagste ernstscore.

4. Het gaat dan om de gemeentelijke indeling zoals deze op 1 januari 2013 in Nederland gold.

5. Het berekenen van de ernstscore is eenvoudig. Alle hinderlijke jeugdgroepen krijgen de score één, de overlastgevende jeugdgroepen een score twee en de criminele jeugdgroepen een score drie. Een gemeente met bijvoorbeeld drie hinderlijke, één overlastgevende en twee criminele jeugdgroepen heeft een ernstscore van $(3 \times 1) + (1 \times 2) + (2 \times 3) = 11$.

Tabel 3 – Ernst problematische jeugdgroepen per politie-eenheid

Politie-eenheid	Ernst 2012	Ernst 2013
Amsterdam	43	37
Den Haag	177	152
Limburg	118	98
Midden-Nederland	182	113
Noord-Holland	76	57
Noord-Nederland	71	67
Oost-Brabant	101	73
Oost-Nederland	269	233
Rotterdam	160	134
Zeeland West-Brabant	101	73

Totaalbeeld - ernst en aantal jongeren

De gegevens in *tabel 3* geven een landelijk beeld van de ernst van de jeugdgroepenproblematiek in de Nederlandse eenheden, maar zijn onderling niet vergelijkbaar. Immers, de grootte van de politie-eenheden (oppervlak en bevolkingsaantallen) loopt sterk uiteen. Wanneer uitgegaan wordt van de gedachte dat jongeren in een bepaalde leeftijdsfase nu eenmaal op straat te vinden zijn en in meer of mindere mate voor overlast en soms criminaliteit verantwoordelijk zijn, is het ook van belang om te kijken naar het aantal jongeren dat in een gebied woont. Hoe meer jongeren er in een gebied wonen, hoe groter de kans immers is dat ook meer jongeren op straat te vinden zijn. In *tabel 4* is de ernst van de jeugdgroepenproblematiek afgezet tegen het aantal jongeren tot en met 24 jaar dat in de betreffende eenheid woont.⁶

Tabel 4 – Ernstscore, inwoners tot en met 24 jaar en de ernst per 10.000 jeugdigen per politie-eenheid (oplopend)

Politie-eenheid	Ernst 2013	Inwoners tot en met 24 jaar	Ernst per 10.000 jeugdigen
Amsterdam	37	282.788	1,3
Noord-Nederland	67	503.744	1,3
Noord-Holland	57	432.273	1,3
Zeeland West-Brabant	73	416.268	1,8
Oost-Brabant	73	397.234	1,8
Midden-Nederland	113	591.544	1,9
Oost-Nederland	233	949.462	2,5
Rotterdam	134	518.203	2,6
Den Haag	152	544.320	2,8
Limburg	98	291.624	3,4
Totaal	1037	4.927.460	2,1

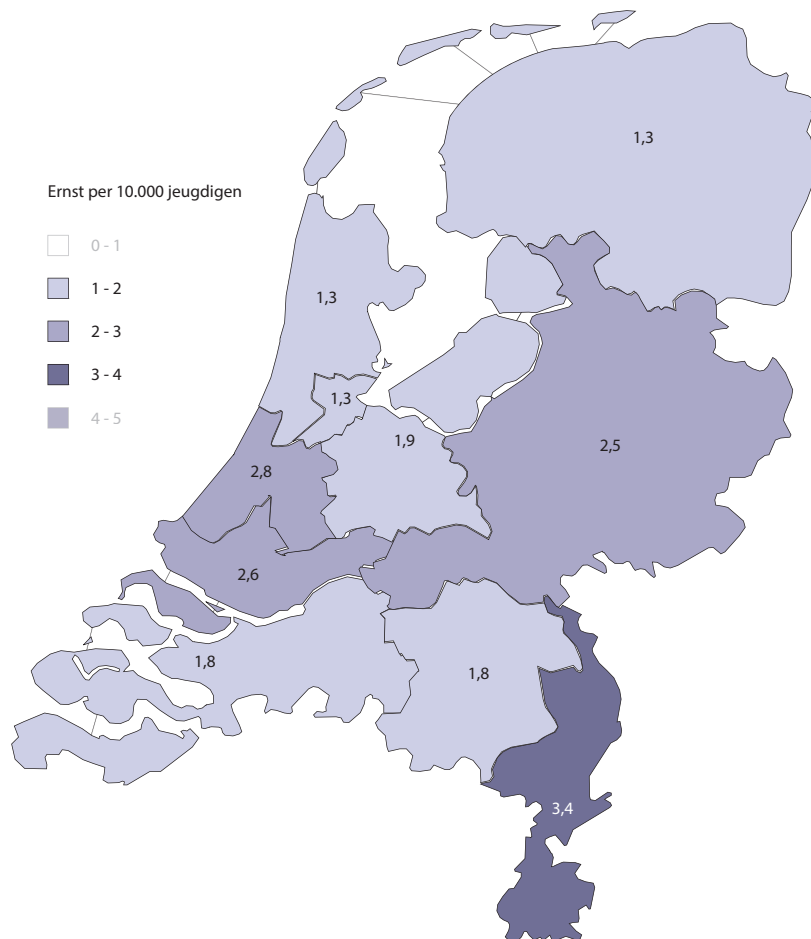
6. Omdat de gemeentelijke indeling per 1 januari 2013 is gehanteerd bij het aanleveren van de problematische jeugdgroepen, zijn de bevolkingscijfers gebaseerd op deze gemeentelijke indeling c.q. per 1 januari 2013. De bevolkingscijfers zijn verkregen via CBS-Statline.

Uit *tabel 4* blijkt dat de ernstscore per 10.000 jeugdige inwoners een minimum kent van 1,3 (Amsterdam, Noord-Holland en Noord-Nederland) en een maximum van 3,4 (Limburg). Het landelijk gemiddelde bedraagt 2,1. Na Limburg volgen Den Haag, Rotterdam en Oost-Nederland. Direct wordt duidelijk dat Oost-Nederland, ondanks de hoogste ernstscore (235), zakt in de ranglijst, omdat er in deze eenheid ook heel veel jongeren wonen. Het gebeurt ook dat een eenheid met een relatief lage ernstscore stijgt op de ranglijst: zo kent de eenheid Limburg, ondanks een relatief lage ernstscore (98), per 10.000 in

de eenheid woonachtige jeugdigen de hoogste ernstscore.

De ernst per 10.000 inwoners tot en met 24 jaar is in vergelijking met een gemiddelde ernstscore van 2,1 laag in de eenheden Amsterdam, Noord-Holland en Noord-Nederland. De eenheden Zeeland West-Brabant, Midden-Nederland en Oost-Brabant scoren om en nabij dit gemiddelde. De eenheden Oost-Nederland, Rotterdam, Den Haag en Limburg scoren (ruim) boven dit gemiddelde. Als samenvatting en om het totaalbeeld te visualiseren, wordt *figuur 5* gepresenteerd.

Figuur 5 – Ernst van problematische jeugdgroepen per 10.000 jeugdige inwoners per politie-eenheid

Bijlage 1 - Indeling van de politie-eenheden

Politie-eenheid

- 1 Noord-Nederland
- 2 Oost-Nederland
- 3 Midden-Nederland
- 4 Noord-Holland
- 5 Amsterdam
- 6 Den Haag
- 7 Rotterdam
- 8 Zeeland West-Brabant
- 9 Oost-Brabant
- 10 Limburg

Colofon

In opdracht van het Ministerie van
Veiligheid & Justitie, Directoraat
Generaal Politie

Met dank aan

Staf korpsleiding, Aandachts-
gebied Jeugd en Jeugdgroepen
en alle eenheden van de politie

Vormgeving

Bureau Beke

Henk Ferwerda en Tom van Ham

Problematische Jeugdgroepen in Nederland

Omvang en aard in het najaar
van 2013

© Bureau Beke, februari 2014

Bijlage 2 - Problematische jeugdgroepen per politie-eenheid in 2013

Politie-eenheid	Hinderlijk	Overlastgevend	Crimineel	Totaal
Amsterdam	10	12	1	23
Den Haag	48	37	10	95
Limburg	56	18	2	76
Midden-Nederland	59	15	8	82
Noord-Holland	27	6	6	39
Noord-Nederland	49	9	0	58
Oost-Brabant	43	9	4	56
Oost-Nederland	144	34	7	185
Rotterdam	61	32	3	96
Zeeland West-Brabant	39	11	4	54
Totaal	536	183	45	764